

ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍යවේදියේ සිය සාගයකු පැහැර ගෙන ගොස් වධ බන්ධනයට ලක් කිරීමට විරෝධය දික්වන්

Sri Lankan journalists protest against abduction and torture of colleague

අපගේ වාර්තාකරුවන් විසිනි
2008 මැයි 28

සකිපතා ඉංග්‍රීසි පුවත්පතක් වන නොහැර පත්‍රයේ සම කරුණ කීත් තොයාර පැහැර ගෙන ගොස් ඔහුට පහර දීමට විරෝධය දක්වමින් මැයි 23 දා දිවා කැම පැයේ දී මාධ්‍යවේදින් 200ක් පමන කොළඹ ජනාකීරන සන්ධියක දී පිකට උද්‍යෝගනයක් පැවැත්වූහ. ජනාධිපතිගේ නිල නිවාසය වන අරලිය ගහ මන්දිරය දෙසට විරෝධතාකරුවන් පා ගමනින් යාම වලකනු වස් ඉහළ පොලිස් නිලධාරීන් ගනනාවක් ද ඇතුළු 100කට අධික පොලිස් හටයන්ගෙන් සමන්විත ආරක්ෂක බල ඇතියක් බලමුළු ගන්වා තිබුනි.

ශ්‍රී ලංකා ව්‍යතිනිය පත්‍රකලාවේදින්ගේ සංගමය හා නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය ඇතුළු මාධ්‍ය සංවිධාන පහක් විසින් විරෝධතාව සංවිධානය කරන ලදී. තොයාර පැහැර ගෙන ගොස් ඔහුට පහර දුන්නේ කුවිද යන වග සොයා ගනු වස් පූර්න පරික්ෂනයක් ඉල්ලා සිටි විරෝධතාකරුවේ තොයාර පැහැර ගෙන යාම ඇතුළු මාධ්‍යවලට හා මාධ්‍යවේදින්ට යලි යලින් එල්ල වූ ප්‍රභාරවලට සම්බන්ධ බවට ආන්තුවට වෝදනා කළහ.

තොයාර වධ බන්ධනයට ලක් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු අයගේ අනත්තාව තව මත් තහවුරු කර ගත යුතුව ඇත්ත ශ්‍රී ලංකා මිලිටරියේ හෝ ඒ හා සම්බන්ධ පැරා-මිලිටරි කන්ඩායම්වල සාමාජිකයන් හෝ මැරයන් එම සිද්ධියට සම්බන්ධ වූ බවට ඉඩ ඇත. දෙමල රළම් විමුක්ති කොට් (එල්ට්ටීටීඊ) සංවිධානයට එරෙහිව ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ යලි ඇරුණු යුද්ධයෙන් අනතුරුව මාධ්‍ය හා මාධ්‍යවේදින් මරදනය කරනු පිනිස ආන්තුවේ ද නිහඹ සහයෝගය සහිතව එල්ල කෙරෙන දීර්සන ප්‍රභාර මාලාවක මැතම සිද්ධිය තොයාර පැහැර ගෙන යාමයි.

නොහැර පුවත්පතේ ආරක්ෂක ලියුම්කරු වන තොයාර කොළඹ ජාතික රෝහලේ සිය ලෙඩා ඇදේ සිට ලෙස්ක සමාජවාදී වෙබ් අධිචත්‍ය කෙරියෙන් කතා කලේ ය. කොළඹ නගරයට යාබද දෙහිවල පිහිටි ඔහුගේ නිව්‍ය අසල දී මැයි

22 දා රාත්‍රී 10.30ට පමන ඔහු පැහැර ගෙන යන ලදී. තිව්‍ය බලා සිය ඔහු පිටුපස වැන් රියක් ඔහුබැඳ තිබුනි. මිනිසුන් තිදෙනෙක් ඔහුගේ දැක් හා දෙඅස් බැඳ ඔහුව වැන් රියට ඇද දමා පැයක පමන කාලයක් වැන් රිය පදවා ගෙන ගොස් තිබුනි.

තොයාරට ලී පොලුවලින් දරුණු ලෙස පහර දෙන ලදී. පසු දින උදැසන 4ට පමන ඔහුව සිය නිව්‍ය අසල දමා ගොස් තිබුනි. සිය සිස පිටුපසට හා කනට සිදු වූ තුවාවලින් ද ඔහුගේ දකුණු ඇස් අසල හා හක්ක දෙපස ඇති තැකුම්වලින් ද ඔහු තවමත් වේදනා විදියි. ඔහුගේ පිටට හා කකුල්වලට දරුණු ලෙස පහර දෙන ලදී. දැක් බැඳ දමා තිබීමෙන් ඔහුගේ මැනික් කුටු අසල තුවාල වී තිබුනි.

මහු සිය නිව්‍ය අසල දමා ගොස් තිබීමේ කාරනාව ආරක්ෂක හමුදාවල සම්බන්ධය පිළිබඳ සැකය මතු කරයි. පොලිසිය හා මිලිටරිය කොළඹ ප්‍රභාර හා ඒ වටා පිහිටි උප-නගරවල සෑම ප්‍රධාන සන්ධියක ම පාහේ සේදිසි කපොලු පිහිටුවා තිබේ. වතාවත්ත් හැරියට වාහන තවතා පරික්ෂාව ලක් කෙරෙයි -- විශේෂයෙන් ම අලුයම් කාලයේ දී එලෙස වාහන පරික්ෂා කෙරෙයි. තොයාර පැහැර ගත්තුවින් ඒ ගැන කිසිදු තැකීමක් කලේ තැන් යන්න බලගතු ලෙස මතු කරන්නේ මිලිටරියේ හෝ පොලිසියේ ඉහළ මටවම්වලින් ඇති සම්බන්ධයක් ය.

තොයාරට අනුව, මිලිටරි කටයුතු පිළිබඳ ලිපි සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ මූලාශ්‍ය හෙලිදරව් කර ගැනීමට ඔහුව පැහැර ගෙන හිය අයට අවශ්‍ය විය. ඔහු යුද්ධයේ ආධාරකරුවකු වුව ද, ඉහළ මිලිටරි නිලධාරීන් ද ආන්තුව යුද්ධය ගෙන ගොස් ඇති ආකාරය ද ගැන තොයාර විවේචිති වී ඇත. ඔහුව පැහැර ගෙන හිය අයට දැන ගැනීමට අවශ්‍යව තිබුනේ කුමක් ද යන වග ඔහු ප්‍රසිද්ධ කළ හොත් ඔහුව දරුණු ප්‍රතිච්ඡාකවලට මූහුන දීමට සිදු වනු ඇතැයි තරුණය කරන ලදී.

මැයි 11 දා නොයාරගේ ලිපිය ඔහුව පැහැර ගෙන යාමට තුළු දෙන්ට ඇතැයි පසුගිය සිකුරාදා විරෝධතාවට එක් වූ මාධ්‍යවේදීයේ සිතති. “හමුදාවක් යනු එහි ප්‍රධානියාගේ පුද්ගලික නිත්දගමක් නොවේ” යන සිරුත් පාඨය සහිත එම ලිපිය, යුද හමුදාපති මේපර ජෙනරාල් සරත් ගොන්සේකාගේ ක්‍රියාකලාපය විවේචනය කළේ ය. එය පල වීමෙන් පසුව ඔහු කිහිප වතාවක් ම තර්ජනයන්ට ලක් වූ බවත් ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔහු දුරට ආරක්ෂක පියවර ගෙන තිබූ බවත් නොයාරගේ පවුලේ සාමාජිකයේ මාධ්‍යවලට පැවසුහ.

මොන තරම් සීමිත වූවක්, ආරක්ෂක හමුදා සම්බන්ධ මොන යම් හෝ විවේචනයක් ඉවසීමට රාජපක්ෂ ආත්සුව හා මිලිටරිය සූදානම් තැත. ජනාධිපතිගේ සෞඛ්‍යාලුරා ද වන ආරක්ෂක ලේකම් ගෝධ්‍යය රාජපක්ෂ, මේ මස මුළ දී රාජ්‍ය රුපවාහිනියට කළ කරනු දැක්වීමක දී. “ආරක්ෂක හමුදාවන්ට හා මිලිටරි මෙහෙයුම්වලට හානිකර” වාර්තා පල කරන මාධ්‍යවේදීන් “මාධ්‍ය දේශීලින්” ලෙස හංවු ගසමින් ඔවුන්ට පහර ගැසී ය. එවන් මාධ්‍ය තහනම් කළ යුතු යැයි ඔහු ඉල්ලා සිටියේ ය.

ජනවාරියේ දී ඉරිදා ලංකාදීප පත්‍රය සමග පැවති සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී, මිලිටරි කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා මුළුමතින් ම වාර්තාය කළ යුතු යැයි ආරක්ෂක ලේකම්වරයා ඉල්ලා සිටියේ, “හමුදාව ගැන කිසිම දෙයක් වාර්තා කිරීම අවශ්‍ය තැහැ” යැයි තරක කරමිනි. ආත්සුවේ පිළිවෙතට අනුකූලව කටයුතු කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන මාධ්‍ය “දේශදේශීලින්” බවත් මිලිටරියේ යුද ප්‍රයත්තයන්ට පවත්නා. “ලොකුම බාධාව” එවන් මාධ්‍ය බවත් ගොන්සේකා ජනවාරි 2 දා දිනම් පත්‍රයට පැවසී ය.

2006 ජුලි මස දී එල්ටීරිර හුම් ප්‍රදේශ අල්ලා ගැනීමේ ආක්‍රමණ මෙහෙයුම් සඳහා ජනාධිපති රාජපක්ෂ අන දීමෙන් පසුව මිලිටරිය තැගෙනහිර පලාතේ දී ඉක්මන් ජයග්‍රහන ගනනාවක් ම ලබා ගත්තේ ය. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වසරක කාලය මුළුල්ලේ, උතුරේ ඉතිරිව පවත්නා එල්ටීරිර බල කෙදුරු අත්පත් කර ගැනීමේ සිය ප්‍රයත්තවල දී හමුදාව එරි තිබේ. පසුගිය මාසයේ දී මුහුමලෙයි අපල අසාර්ථක ආක්‍රමනික මෙහෙයුමක්න් මිලිටරියට දැවැන්ත ජීවිත හානි සිදු විය. යුද්ධයේ වියදම ජීවන මට්ටම මත බලපාත්තේන් වැඩෙන මහජන අසන්ත්වීතියක් නිරමානය කරමිනි.

ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ට උසස්වීම් හා පදක්කම් ලබා දීමේ දී හිතවත් අයට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන්නේ යැයි නොයාරගේ මැයි 11 දා ලිපිය ජෙනරාල් ගොන්සේකාට වෝදනා කලේ ය. එක් නිදසුනක් වූයේ “අවශ්‍ය අත්දැකීම්වලින්” තොරව යාපනයේ 53 වන ප්‍රභාරක ඒකකයේ ප්‍රධානියා බවට පත් කරන ලදුව මුහුමලෙයි ව්‍යසනයට සහභාගි වූ හමුදා හටයන් මෙහෙය වූ බ්‍රිගේඩියර් සමන්ත සූරියන්බාර ය.

පුද්ගලික කෝන්තර හා එදිරිවාදුකම් නිසැකව ම පවතින අතර, යුද්ධය දිගට ඇමෙන තතු තුළ මිලිටරියේ ඉහළ තට්ටු අතර පැහැදිලිව ම තියුණු ආත්තින් මතු වෙමින් ඇතේ. එල්ටීරිරියට එරෙහි ඉක්මන් ජයග්‍රහනයක් මත බොහෝ සෙසින් රදා පවත්නා රාජපක්ෂ ආත්සුව, යුද්ධයට සහයෝගය දෙන අය වෙමින් පවා එල්ල විය හැකි, මිලිටරිය පිළිබඳ මොන යම් හෝ ප්‍රසිද්ධ විවේචනයක් සම්බන්ධයෙන් අතිශයින් නොසන්සුන් බවට පත් වේ.

මාධ්‍යවේදීන් පැහැර ගෙන යාම හා සාතනය කිරීම ද මුද්‍රණාලවලට ප්‍රභාර එල්ල කිරීම ද ඇතුළු මාධ්‍යවලට එල්රහි රාජ්‍ය මරදනය, 2005 නොවැම්බරයේ දී රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරනය යන්තමින් ජයගත් අවස්ථාවේ පටන් වර්ධනය වී තිබේ. වාර්තා නිල වසයන් ක්‍රියාත්මක කරනු තැබුණු, මිලිටරිය විසින් නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රවාරක වාර්තාවන්ට වෙනස්ව නොයන ලෙසට ආත්සුව මාධ්‍යවලට තැවත නැවතත් අනතුරු අගවා තිබේ.

2007 මැයි සිට 2008 මැයි දක්වා කාල පරිවෙශ්දය තුළ දී, මාධ්‍ය සේවකයන් හෝ මාධ්‍යවේදීන් ගොදුරු කෙරුණු සාතන දෙකක්, පැහැර ගෙන යාම දෙකක් (නොයාරට අමතරව) හා අත් අඩංගුවට ගැනීම 15ක් සිදුව ඇති බවට නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය වාර්තා කර තිබේ. එම කාල පරිවෙශ්දය තුළ දී ම, ගුවන් විදුලි නාලිකා පහක බලපත්‍ර අත්හිටුවන ලදී. ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යවේදී සම්මේලනයට අනුව, 2007 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍යවේදීන් හය දෙනෙක් සාතනය කෙරී ඇතේ.

වඩාත්ම කුපුකට සිද්ධීන්වලට මේවා ඇතුළත් ය:

• මේ වසරේ මැයි 19 දා වෙසක් පොහෝ දින උත්සව වාර්තා කරමින් සිටි සිරස රේවී ආයතනයේ සේවකයන් ඒරිසකට කිරීමත්ගොඩ දී මැයි කන්ඩායමක් පහර දෙන ලදී. කම්කරු ඇමති මරවින් සිල්වා කිරීමත්ගොඩ ප්‍රදේශයේ පාලක ශ්‍රී

ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ (ශ්‍රීලනිප) සංවිධායක වන අතර ඔහුගේ මැර හ්‍රියා පිළිබඳ වාර්තා කිරීම ගැන ඔහු සිරස එවිට ආයතනය සම්බන්ධයෙන් විශේෂ වෛරයකින් පසු වේ.

- මාර්තු 17 දා, ජනාධිපති රාජපක්ෂ, රජය සතු ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථාවේ (ශ්‍රීලංකාස) සේවකයන්ගේ වර්ණයක් මඩිනු ලෙස මිලිටරියට අන කළේ ය. එම වර්ණයට හේතු වූයේ, සිය කතාවක් විකාශනය නොකිරීමට හේතු විමසම්න් පසුගිය දෙසැම්බරයේ දී එම රුපවාහිනී මධ්‍යස්ථානයට කඩා වැශ්‍රතු කමිකරු ඇමති සිල්වාට විරද්ධිව පියවර ගැනීමට ආන්ඩ්ව අසමත් වීම සි. ඔහුගේ මැරයෝ ප්‍රවාත්ත් අධ්‍යක්ෂකවරයකුට පහර දුන්හ. වර්ණය මැඩ්මෙන් දින දෙකකට පසුව, රාජපක්ෂ රුපවාහිනී සංස්ථාව අධික්ෂණය කරනු පිනිස විශ්‍රාමලත් හමුදා ජෙනරාල්වරයකු පත් කළේ ය.

- මාර්තු 7 දා, සන්ධි වයිමිස් පත්‍රයේ ලියුම්කරුවකු හා අවුරුද්‍රිව වෙබි අවබියේ සංස්කාරක වන ජේ.එස්. තිස්සනායගම් පොලිසියේ කුපුකට තුස්ක විමර්ශන ඒකකය මගින් අත් අධිංගුවට ගන්නා ලදී. අත් අධිංගුවෙන් මාස දෙකකට වැඩි කළක් ගෙවී ඇත්තේ, ඔහු තවමත් රුදුවුම් හාරයේ සිටින අතර ඔහුට කිසිදු වෝදනාවක් එල්ල කෙරී තැක.

- නොවැම්බර් 21 දා, සන්නද්ධ කළේයක් කොළඹ දැක්නින් පිනිරි ලිඛිර ප්‍රකාශන ආයතනයේ මූල්‍යනාලය තුළට කඩා වැදී එය ගිනිබත් කළේ ය. දුෂ්චරය, ප්‍රජාතනත්ත්ව අයිතින් උල්ලංසනය හා

ආන්ඩ්ව හිතවත් පැරා-මිලිටරි කන්ඩායම්වල ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ කාරනා සම්බන්ධයෙන් රාජපක්ෂ ආන්ඩ්ව විවේචනයට ලක් කරන පුවත්පත් ගනනාවක් ම මෙම ප්‍රකාශන ආයතනය විසින් පල කරනු ලැබේ.

- පසුගිය වසරේ දී, මිලිටරිය හිතාමතා ම ඔහුගේ ආරක්ෂක හටයන් ඉවත් කර ගැනීමෙන් පසුව, සැගව සිටිමට සන්ධි වයිමිස් පත්‍රයේ ආරක්ෂක ලියුම්කරු ඉක්බාල් අතාස්ට බල කෙරුනි. ගුවන් හමුදාව සඳහා මිග් ප්‍රහාරක යානා මිලදී ගැනීමේ දී සිදු වූ, රාජපක්ෂ පවුලේ සාමාජිකයකු ද සම්බන්ධ, ඉහළ ම පෙලේ දුෂ්චරයකට අවධානය යොමු කරමින් ලියන ලද ලිපියක් පල කිරීමෙන් පසුව ඔහුට තර්ජන එල්ල වුනි. නොයාර මෙන් ම අතාස් ද යුද්ධයේ ආධාරකරුවකු වන අතර, ඔහුගේ විවේචන පිළිබැඳු කරන්නේ ආරක්ෂක සංස්ථාපිතය තුළ ම පවත්නා අසන්නාස්ථිය සි.

නොයාර පැහැර ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් එල්ල වන විවේචනවල සැර බාල කර ගැනීමේ ප්‍රයත්තයක් ලෙස, ජනාධිපති රාජපක්ෂ ඒ පිළිබඳ පරික්ෂණයක් පවත්වන ලෙස පොලිසිපතිව අන කර තිබේ. එහෙත් ආන්ඩ්ව අතිත වාර්තාව යම් මග පෙන්වීමක් ලෙස ගත හොත්, එම පරික්ෂණය සුදුහුනු ගැමක් වනු ඇතේ. මාධ්‍යවේදීන් හා මාධ්‍ය සේවකයන් සාතනය, පැහැර ගෙන යාම හා ඔවුන්ට පහර දීම සම්බන්ධයෙන් කෙරුනු එවන් • පරික්ෂන • වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කිසිදු අත් අධිංගුවට ගැනීමක් හෝ කිසිවකු වරදකරුවකු කිරීමක් සිදු වී තැක.